

Stödröstning 1968-2018

Väljare i flerpartisystem röstar inte alltid på det parti som de tycker bäst om. Skälen kan vara många. Oftast handlar strategiskt röstande om att försöka påverka andra partiers politik eller den förda regeringspolitiken, att stödja tillskapandet av partisamarbeten och koalitioner eller att lyfta ett parti över en parlamenttspärr. I Sverige har det blivit vanligare att frångå sin partipreferens och lägga sin röst på ett annat parti. Enligt valundersökningarna röstar idag omkring var femte väljare på ett annat parti än det de tycker bäst om.

I svensk politik har fyraprocentsspärren alltid givit upphov till stödröstning på små partier. I många val historiskt hade dessa små partier inte lyckats nå riksdagsrepresentation om de inte erhållit stödröster från andra partiers sympatisörer. Vid det senaste valet 2018 hade nästan hälften av Kristdemokraternas väljare (45 procent) något annat parti än KD som sitt bästa parti (se tabell 1). I likhet med tidigare val består stödröstande KD-väljare huvudsakligen av Moderata sympatisörer. En fjärdedel (23 procent) av KDs röster 2018 var stödröster från M-sympatisörer (se tabell 2).

Tabell 1 Andel väljare med ett annat parti som förstapreferens än det som man röstat på 1968-2018 (procent).

	V	S	MP	C	L	KD	M	NyD	SD	FI	Samtliga partiväljare	Antal svars personer
1968	17	2	-	6	14	30	13	-	-	-	6	1 279
1970	19	2	-	4	6	23	11	-	-	-	5	2 481
1973	18	1	-	8	10	19	13	-	-	-	6	1 114
1976	20	1	-	11	9	12	10	-	-	-	7	1 126
1979	4	3	-	6	10	23	6	-	-	-	5	1 229
1982	42	3	11	5	13	12	5	-	-	-	7	1 164
1985	33	2	32	10	7	25	13	-	-	-	9	1 144
1988	28	3	31	6	8	3	7	-	-	-	8	1 081
1991	15	3	30	12	11	19	8	48	-	-	11	1 053
1994	15	5	25	8	13	35	6	10	-	-	9	995
1998	23	7	9	12	8	21	8	-	-	-	12	778
2002	10	4	35	5	19	17	8	-	-	-	11	838
2006	16	7	13	10	17	11	9	-	37	-	12	859
2010	11	10	12	29	22	32	16	-	30	-	16	809
2014	29	10	24	26	27	17	12	-	46	46	20	633
2018	20	12	31	26	22	45	12	-	19	27	19	4 969

Kommentar: Analysen omfattar enbart personer som partiröstat och som har uppgivit ett bästa parti på frågan om vilket parti de tycker bäst om. Under perioden 1968-2014 ingår endast svarande i eftervalsstudien i analysen. Resultaten för 2018 bygger på samtliga svarande. Frågan om bästa parti ställdes inte i Valundersökningarnas eftervalsstudier 1956, 1960 och 1964. För fler analyser av strategisk röstning, se Oscarsson & Holmberg (2016) Svenska väljare. Stockholm: Wolters Kluwer eller Annika Fredéns rapport [2019:2](#) i Valforskningsprogrammets rapportserie.

Källa: Valundersökningar 1968-2018.

Tabell 2 Fördelningen av partisympatier bland partiernas väljare 2018 (procent).

Bästa parti 2018	Partival 2018									
	V	S	MP	C	L	KD	M	SD	FI	Annat
Vänsterpartiet	80	4	9	0	1	0	0	1	8	0
Socialdemokraterna	13	89	13	6	5	3	2	4	12	0
Miljöpartiet	2	2	69	3	1	3	1	0	4	9
Centerpartiet	0	1	4	74	4	6	2	1	0	0
Liberalerna	0	1	1	6	78	6	3	0	0	6
Kristdemokraterna	1	0	2	1	1	55	1	3	4	9
Moderaterna	0	1	0	9	10	23	88	8	0	9
Sverigedemokraterna	0	1	0	0	1	3	2	81	0	9
Feministiskt initiativ	3	1	2	0	0	0	0	0	73	0
Annat parti	1	0	0	1	0	1	1	2	0	56
Summa parti	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal svarande	425	1567	287	428	313	309	938	644	26	32

Källa: Valundersökningar 1968-2018.